

Prekentekest: Rom 13,8-10

Ha ingen skyld til noen, annet enn det å elske hverandre! Den som elsker sin neste, har oppfylt loven. For disse budene: Du skal ikke bryte ekteskapet, du skal ikke slå i hjel, du skal ikke stjele, du skal ikke begjære, eller hvilket bud det så er, sammenfattes i dette: Du skal elske din neste som deg selv. Kjærligheten gjør ikke noe ondt mot nesten. Derfor er kjærligheten oppfyllelse av loven.

Slik lyder Herrens ord.

Den teksten vi nå har hørt er en formaning fra apostelen Paulus. Han taler på vegne av Jesus. Det er slik kirken har forstått slike bibeltekster helt fra oldkirkens, og vi kan si fra urkirkens dager av.

I året som ligger foran oss skal vi feire 500 års jubileum for reformasjonen. Det startet med Martin Luther. Av denne starten ble det både lutheranere, pinsevenner og baptister. Og nettopp reformasjonen har lært oss å ha tillit til at bibeltekstene taler sant slik det står i Skriften, og at vår utfordring i dag er å forstå disse tekstene rett ut fra den sammenhengen de står i Bibelen. Da taler de inn i vår tid, og ofte som et korrektiv til vår tanke.

Reformasjonen har også lært oss at Bibelen taler enhetlig om Gud, og at Gud framstilles som kjærlig, men også som hellig og rettferdig, og dertil at Gud framstilles slik gjennom hele Bibelen. For reformasjonens teologer var den menneskelige fornuft underordnet Skriftens tale som er Guds sanne ord.

Så finnes det i dag en annen retning som fester liten lit til enkeltord i Bibelen. De holder fast på at Gud er kjærlighet, men mener at kjærligheten må tolkes i lys av den tiden vi til enhver tid lever i. For dem står den menneskelige fornuft som dommer over bibeltekstene.

Det bør være innlysende at med et slikt forskjellig utgangspunkt blir både læren og den veiledningen kristne får forskjellig. Det er en debatt for tiden om livets to mulige utganger, der noen mener at alle blir frelst uavhengig av tro. Men Bibelen er entydig. «For så høyt har Gud elsket verden at han ga sin Sønn, den enbårne, for at hver den som tror på ham, ikke skal gå fortapt, men ha evig liv.» Joh 3,16.

Fortapelsen er altså en realitet som vi må frelses fra, og vi frelses enkeltvis. Så vet vi at det som en gang skal fortsette i evighet er det livet sammen med Jesus som vi begynte på her i tro og etterfølgelse, omvendelse og syndstilgivelse.

Jeg valgte i dag å starte prekenen med dette perspektivet på Bibelen som Guds ord og frelsen i Jesus Kristus, fordi også dette handler om menneskeverdet. For Gud har alle mennesker den samme verdi som skapt i hans bilde, hvem vi enn er, hva vi måte ha å slite og streve med. Men det stopper ikke der. Målet for Gud er det enkelte menneskets frelse. Gud har kalt oss til intet mindre enn å være ett med ham i et hellig liv. Det gjelder hver og én av oss, og det gjelder dem som tilhører utsatte grupper i dagens samfunn.

Derfor nevnes budene. «Du skal ikke bryte ekteskapet, du skal ikke slå i hjel, du skal ikke stjele, du skal ikke begjære.» Og Derfor nevnes kjærligheten som en oppsummering av Guds vilje for oss alle: «Du skal elske din neste som deg selv.»

Den kjærligheten vi kalles til å følge, heter på Det nye testamentets grunnspråk, agape. Det er den kjærligheten som setter vår neste høyest. Hva er i tråd med denne oppofrende kjærligheten, om ikke det å se til de svakeste og mest utsatte blant oss, be for dem og tale deres sak!

De aller svakeste er barna i mors liv som de tolv første svangerskapsuker er helt uten rettsbeskyttelse, og fremfor alt de barna som viser seg å ha en funksjonshemming. Disse kan aborteres på et senere tidspunkt, slik jeg forstår det, med loven i hånd. Hos de ufødte barna vil mye av vårt fokus være, og dette er den første av fire utsatte grupper jeg vil nevne i kveld.

En annen utsatt gruppe er de kvinner som blir gravide der det kommer ubeleilig på. Som kristne vet vi ganske sikkert alle som én hva fristelse er. Vi vet også at Gud er ikke den eneste som vil noe med oss mennesker. Guds fiende, djevelen, vil lokke til fall og føre folk bort fra Jesus. Mange utsettes for press og kan la seg lokke til abort, et fremmedord som tilslører at inngrepet er et drap. I kveld vil jeg minne om at ikke bare rammes barna som ikke får leve, men også dem som med norsk lov i hånd får utført sin ugjerning mot det vergeløse barnet. Også dem som har tatt abort trenger vår forbønn.

I fortellingen om Kain og Abel, da Kain slo sin egen bror Abel ihjel, sa Herren til Kain: «Hvor er din bror Abel?» Hvor på Kain svarte: «Jeg vet ikke. Er jeg min brors vokter?» Vi ser at løgnen da allerede var kommet inn i verden, og nå også unnvikelsen i forhold til ansvar. For klart vi er våre brødre og søstres voktere, men ikke med hardhet og kalde skuldre, men med kjærlighet og et ord om en nådig Gud for den som vender om og går hans vei, uansett hvilken synd som er gjort eller hvor mange de måtte være. Det finnes en tilgivelsens mulighet.

En kjent norsk dikter skal ha sagt: «Hvis de kristne virkelig mener det de sier, forbauser deres ro meg.» (Bjørnstjerne Bjørnson?) Kanskje dette er dagen for å uroe oss litt. Kains unnfalighet må aldri bli vår.

En tredje utsatt gruppe som trenger vår støtte i dag, vår varme, vår forbønn og omsorg er våre kristne homofile søsken i troen. Det ligger meg på hjertet å si det. I alle år har vi hatt homofile og bifile blant oss som en del av fellesskapet. Vi har ikke alltid visst hvem de er, men følelser og hvem man tiltrekkes av er en privatsak.

Der Jesus taler om ekteskap, skilsmisse og enslig stand i Matt 19, sier han: «For det finnes noen som lever ugift fordi de er født uskikket til ekteskap, andre fordi mennesker har gjort dem uskikket til det; men det er også noen som selv har gjort seg uskikket til ekteskap for himmelrikets skyld. Den som kan, la ham ta det til seg.» Matt 19,12. Det er mange av våre kristne søsken som har tatt dette

til seg og valgt et liv i enslig stand. Enslig stand er ifølge Skriften et høyverdig valg og mange heterofile lever jo også slik.

Så skjer det i vår tid at trenden blir en annen og kjærligheten tolkes i lys av tiden. Agape-kjærligheten forveksles med den erotiske, på gresk eros. Budskapet fra Jesus om å elske sin neste blir til et budskap om å følge sine drifter, og der staten legger føringer med å endre ekteskapets innhold til å bli kjønnsnøytralt, følger kristne etter. Vi kjenner situasjonen i Den norske kirke, men også kristenledere fra andre konfesjoner følger opp med å nedtone alvoret i hva konsekvensene blir når to av samme kjønn velger samliv, kanskje enda til ekteskap.

Hvem rammes? Våre homofile venner i første rekke, de som er våre søsken i troen, og aller mest de unge som prøver å fine ut av rett og galt. I dag trenger de vår forbønn, at vi slår ring om dem. For mange vil oppleve et økt press i kombinasjon med fristelse til et liv i strid med Guds vilje.

Også dette handler om menneskeverd. Agape-kjærligheten forbyr oss å være likegyldige. Uretten mot våre søsken skjer på vårt vaktskift. Vi kan ikke lukke øynene for den massive forførelsen som skjer.

Vi lever i en verden og en tid som på noen måter kan være krevende og vanskelig. Vi kjenner til at noen i samfunnet rundt oss blir utsatt for overgrep, noen enda til av sine foresatte, de som skulle være der som trygge omsorgspersoner. Det er den fjerde og siste gruppen jeg nevner i dag. Barn, unge og voksne – overgrepsofre. Mange bærer på en tung bagasje i livet. Kanskje vår oppgave blir å støtte, kanskje også med overbærenhet fordi noen har blitt skadet i sin personlighet og er bærere av et traume vi knapt kan leve oss inn i.

Disse og flere til vil trenge vår forbønn og omsorg. Vi lever i en verden der lidelsen og nøden synes endeløs. På overgangen til et nytt kirkeår kan du og jeg bidra med å bringe noen av de mest utsatte fram for Gud i bønn og dertil møte vår neste med den kjærligheten Gud har gitt oss for å dele med andre.

Ære være Faderen og Sønnen og Den Hellige Ånd, som var og er og blir én sann Gud fra evighet og til evighet. Amen.